

MAGÉN ISTVÁN

A megmaradt ország

Az idő füstös volt, az arcokra puhán rakódott a por. Valaki megzavart a tekintetével, kinézett a csillagok közül. Egy nő alszik a padlón, lágy csípője domborodik; jelez, szinte büntudatom van, nem hiszek a látványban. A dereka az ésszerűség elvének megfelelően megtekeredik. Érdem a csillagok között csillagnak megmaradni. Halálos csendben úszik a köd. Megzavar egy biológiai arc. Rugalmas csövek fonnak át és ugrásra kész rugók. Nem értjük egymást, különbözők vagyunk, igaz, mindenki másképpen az. Az elméleti igazságok emlékként borulnak rám, korábban is gondolhattam volna rájuk. Ez egy árnyékokkal teli test, egy nőé, aki olyan, mint egy sakkfigura. Büszke, kemény, szálkás, öncélú szépség. Hosszú mandulaszeme van. Lenyűgözően erőszakos, idegenül szemléli az arcomat, majdnem ellenségesen. „Mi történt?” – kérdezzük egymásra merőleges és párhuzamos kérdésekkel, mint ahogy vének szoktak kérdezősködni, faggatózni, mutogatni, ha szépségbe botlanak. „Ki lett megint beteg? Ki az, akitől soha semmit nem kérünk számon?” Kellemesen csalóka, felelőtlen hangulat támad. Valaki altatókat dalol, megzenésíti a sétát, kitalál egy mondókát. A fák ágairól hullnak a kristályosan kemény jégdarabok, és tűnődve egymásba fagynak. A piacról kezdenek eltűnedezni a piros rózsák, csak a levágott tehének forró, meleg szarvasmarha-vére vöröslük. Vajon az anyjukra gondoltak-e a haláluk előtt? Vagy a felvillanó szeretetre? Vagy mindenre, ami a világról készült filmekben előfordul? Vagy a disznókra, a halakra, a csirkékre, a kutyákra és a macskákra is; mindenkire, aki dicséri a hentesek bölcs találékonyosságát? Részvétlenül vergődnek a kampókon, mintha a gázkamrák szemlélőnyílásait le sem takarták volna.

A katonák menetoszlopba rendeződnek, és sorokba fejlődve álldogálnak. Látszik a fog, a nyelv, a bajusz, a kicserepesedett ajkak. Bogi komoly, háborog, körülugat. Kavarog a szőre, vonyít, nyög, morog, hajlong. Imádkozik. A katonák lövöldöznek, a küszöbre fekszem, nem indulhatok. A kutyám nevetése szép, mint egy fűzfavessző, csillogó, rugalmas, mint a karácsonyfa gömbje. „Beismerés ez, minden szeretet nélkül” – suttogja a fülembe a kutyám. Tele van sebekkel, kenyeret nem kér, a gerince sovány és sárga. Sötét van és hideg, nincs semmi, amire emlékezni kell. Van ennek a magatartásnak valami rejtélyes méltósága. A kutyám az otthon hátrahagyott melegére vágyik. A lázas küzdelem felforrósítja, az erei kitágulnak egy erősebb indulattól. Bárhogy is csűrjük, csavarjuk, rám veti magát, pedig szeret; belém mar, belém csimpszkodik. Egy öregember homlokát ráncolva meggyújtja az utcai gázlámpákat. A láng görbe, körülírja

a hó, eltakarja a sötétség. Az öregember szertartásosan számolni kezd, ajkát mozgatva mondókat rebeg, ahogyan a régi időkben szoktak. A homloka tükrösima fehér, mint a jég. Hallgat, a gondolkodás formáival telik meg a tekintete. Kinyújtott lábbal repülök, alattam zúg a tenger. Tarajos hullámok készülődnek, ugranak, hallgatóznak, tükröződnek. Szolgálni annyi, mint hasonlítani az imádkozóhoz. A kutyák és a sirályok mint az égő fáklyák lebegnek a levegőben. Azokat, akik már elmúltak, nyirkos, elviselhetetlen sötétség veszi körül. Akik meghaltak és nincsenek, azok fürkészik a zajokat és elbújnak. Sorsdöntő a nesz, a vidámság, a lárma. Az öreg lámpagyújtogató megkerüli a földet. Előbújik, villás botjával megérinti a kapcsolót. „Képes rá mert őrült” – mormolom.

Csak annyit mondhatok, amennyit okom van elmondani.

A kutyámat készítgetem, hogy hasonlítson az ellenfeléhez. Tetovált kísértetek cammognak be a viadalra. Lányok, asszonyok félmeztelenül, ami nem is olyan szégyen, inkább pátosz, semmi olyan, amit ne lehetne felvállalni. Bogi, a kutyám áttetsző csipkében, bőrkabátban, hátizsákkal a Himalája meghódítására készül. Egyedül találja magát az öngyilkosok között. Viadal formálódik, egyszerűen és lassan, felemelt ujjal, győztesekkel, meg vesztesekkel. A megszállók békéje ez, fatörzsekbe vésik a jövőt; tollal, késsel, hegedűvel. A kígyó az üvegre préselődik, az iskola folyosóján sakálok üvöltöznek. Aranyos kutyácskák vinnyogva temetkeznek bele testük melegébe. Meghitt búvóhelyemen pattogva égnek a lángok. Erkölcsi tényezők mellőzését kérem. Ahhoz képest, hogy minden tevékenység érthető, vannak olyanok az Örökkévaló tányérján, melyek kilötyyentek, lecsorogtak. Azok voltak az igazi utak térkép nélkül, minden rendezőelv nélkül. Meg nem valósuló tárgyak, melyeket csak kitaláltunk, pótszereknek tartogattunk. Voltak, akik hangosan beleröhögtek a kicsinyesség világába. A páholy üres, a kutyám kinyit egy ajtót, egy másikat bezár. A szaglás, a kutatás a bénáknak, az együgyűeknek való, amiből természetesen nem vonhatunk le következtetéseket. Halhatatlannak érzem magam, a kabátom lebeg, a szárnya csapkod, a szerelmet és a gyűlöletet idézi fel bennem. Ki kellett volna szakadni, elfecsérelni órákat, utána pedig átölelni egymást. Bogi, a kutyám komolyan veszi azt, ami játék. A viadal miatt nincs időnk a közös nyelv megismerésére. A kutyám becsületes, nem tudja, mit tegyen, hogyan verekedjen. Talán még sikerül a közrend megőrzésére felhívni a figyelmét. Hirtelen mozdulattal az érintkezés befejezetté válik.

Válogatott kutyák rohangálása veri fel a csendet. Nehezen besorolható, zavaros, kellemetlen, rangsor nélküli, de azért mégis ünnepélyes kutyáké, akiknek felismerése, vagy ismeretlensége egyéniségükben rejlik. Akik nincsenek tudatában termékenységüknek. A talajon átszivárognak mindenféle folyamatok, folyadékok: olvadt, kemény, napfénytől felmelegített, csöpögő jégcsapok, melyeket le kell törni. A szellemek megilletődöttek, perdülnek-fordulnak, táncolnak. Két szó között böngészve káromkodok. Szeretném eltántorítani a kutyámat attól, hogy túlzottan kötődjön hozzám. Kényes területen érzük utol őket. Hívnak, képeket osztanak meg a telefonjaikkal. A kutyám olyan, mint aki egyáltalán nem evett. Csak a szája követi az étkezés mozdulatait. Részeg katonák futkosnak, az emeleteken, madarak repkednek riadtan a fészkeik felett. Leszakad a fődém, mulatságos, háromlábú székek botladoznak. Az oszlopok jelszavakat skandálva leomlanak. A csövekből ömlik a víz, összeomlik a ház, amit valaki szépnek talált

ki egyszer. A játszó árnyak csoportja ideális menedék számomra. Közéjük furakodom, nyugodt vagyok, csak attól félek, hogy hallgatni kell. Bogi, a kutyám külön figyelmet fordít a levegőre. A repülőgép szárnyaihoz hasonló szárnyakat növeszt. Bogi a legismertebb szakember azok közül, akik repüléselmélettel foglalkoznak. Nincs ebben semmi különös, ilyen egy négy lábú kutya. Ma ők képviselik a jövőt, holnap nekik kell meghalniuk. Elkeseredett küzdelmet folytatok a kutyám ellen. Szerényen apportírozunk, vakkantunk, vihogunk, aztán egy templomban eldördül egy fegyver. A végeredmény az odafigyelés, vagy annak hiánya. Túl vagyunk az őszinteségen, és a komolyságon is. Képesek lesznek-e egymást sétáltatni azok, akik csendet szeretnének?

A kerítésen túl érintetlen mező, földbe ásott házak. Különlegesen és kivételesen kék a tenger. Civilek felpuffadt, magányos tetemei himbálódznak a vízen. Bogi úgy helyezkedik el a pilótafülkében, hogy elérje a vezérlőfogantyút. A gép hátsó részén lévő műszereket csővezeték köti össze. A mosoly nélküli tájban összebújnak a gyárkémények. Az életfeltételek normálisak, a pilótakabin üvegezése többrétegű. A föld körülrepülése elég hosszú időt vesz igénybe. A kutyám vízszintesbe fordítja a gépet, mely gyanútlanul száll tovább.

Reszket a lomb, a viharos szél végigvág a fűvön. Azonosságokat keresek a magány elviseléséhez. Embereket távcsövezek, akik azért depressziósak, mert még sohasem látták az országnak azt a részét, ahol kiszélesedik a mosoly, és a szem szikrákat vet. Rendellenes módon én vagyok a határon innen, és a határon túl is. Hiába jelzik odaátrol, hogy végzetes tévedés történt. Kényelmetlen mindig visszatérni a kályhához, és érezni, hogy milyen az érzelmek bénasága. Olyan az ország, mint egy kettétört tábla csokoládé. A kutyám kezében meglátok egy kicsiny tárgyat. Viszket, forog, szúr, ragad, semmiképpen sem érdemes hozzányúlni. Azzal ér el átütő hatást, hogy nélkülöz minden ésszerűséget. Nem szép, inkább olyan, amit halálos szerelemnek szoktak nevezni. Reménytelenül hosszú sorokban futnak a határ két oldalán az erdők. Először látom a kutyámat kinyújtott karral, szétvetett lábbal. Az emberek társasága csak összezavar. Kikerültünk a szabadba, állunk a város kapujában. Vagonok gurulnak. Patak csorog a folyóba. Az emberek átlendülnek az iszonyaton. Egy fiatal nő körülményesen, túl hosszú nadrágban, bizalmas mozdulatokkal, mely már valóságos dráma, vetkőzni kezd. Kopogó léptekkel megy, a korlátra teszi a kezét, sikolt. A forradásait mutogatja, a repülőgép ajtajában áll, kiugrana, de csak a falat tapogatja. Élmények után kutat. Lent vannak a fák, a mezők, a szántóföldek, a virágok, a veteményesek, a szabályos jelenetek. Az arcán a fekete gödröcskék, a fekete lyukak, a pontosan kijelölt helyek.

Az a helyzet, hogy a Holdból és a csillagokból, a mesterséges holdakból is, próbálok tájékozódni a jövő népeinek sorsa felől. Átveszem a kultúrájukat, a technikájukat, a munkastílusukat. Lakótelepet építünk a Holdon. Különböző állatok jelennek meg, melyek nemcsak ösztönös, de tudatos kapcsolatban is, munkakapcsolatban is, állnak velem és a kutyámmal. Egy víziló éppen lehunyja a szemét, egy teve sima szavakkal sérteget, egy katicabogár a fejünkre vizez. A lények megszállottan jönnek felénk, és mi lépegetünk. Fúvó meleg szél forog, felszakítja a kapualjakat, az emelvényeket, az ablakpárkányokat.

Akármit csinálsz, attól függ a percek múlása, hogy az idő mennyire telitődött.

Nekem két fejem van, három kezem és négy lábam. Tárgyak tükröződnek bennem és rajtam, és sajátos foltok. A hó és a forró ingerek érzékelésére, az idegvégződések kipróbálására megérintem érző pontjaimat, érzékszerveimet. A közepes hőmérséklet megnyerővé, az extra hó agresszívvá tesz. Az egész megjelenésem, szag- és színérzékelem, látásom furcsa sajátosságokat mutat. Olvadt kövek tapadnak hozzám, lógnak a táskámon, a hátizsákomon. A tavasz a Holdon nem sietős, ráragad a járdák szegélyére. Egykori tanáira gondolok, akiket becsaptak, és a hallgatás csöndjében ők is becsaptak engem. Egyesek szerint mi, ketten a kutyámmal olyanok vagyunk, mint egy ködösen kirajzolódó, füstölő vár. Az iskola belekönyököl a világűrbe, a súlytalanságba. Kifeszített ponyvakkal repülök. A lábamat összehúzó, és levonom a következtetést. A lények repülőgépei rázuhannak a háztetőkre, a családokra, a gyermekekre.

Tisztán látom egy lény szemét, amint célba vesz, és minden mozdulatával követ. Füttyöm, mellyel a kutyámat hívom, a totális dallam. Lehet, hogy négykezű pávián vagyok, lehet, hogy emberi képességeket meghazudtoló kutya, vagy állati képességeket megszegyenítő ember. Minden, ami új, alkalmas a történet folytatására.

Áttetsző lények egy hosszú szőnyeget terítettek elém. Kicsit ferdére sikeredett, és ez a ferdeség megduplázza a szélén lévő gyűrődést. Messzire fut, képeket, kattogásokat hoz-visz. Valaki betört a horizontomba. Égett a lámpa, és nem tudtam, hogy mit kérdezzek, mert egyre finomabban és finomabban kellett érdeklődnöm. Megérintettem annak a kezét, aki ott a szőnyeg végén lakik, annak a hófehér, felfoghatatlan lénynek, aki tipegő öregeket vezet. Akiról hiába igyekszem gondolataimat elterelni. Az egymással szorosan összefüggő problémák előbújnak a szavak mögül. A lény a hátára feküdt, behajlította a lábát, furcsa öncsalással azt tanította, hogy elkezdődtek a világ eseményei. Ma már tudom, hogy az a lény olyan, mint én, és hogy már szétszedik, és a koponyáját meg a kezét körül hordozzák, és a hamvait a Dunába szórják. Az égboltról látom lecsúszni a felhőket. Finom, láthatatlan szalag tartja őket egyben. Isten két tenyere közé fogja a lények elgyötört arcát. Távozom, szellemek lépése kísér, halk recsegés, kiáltozás, búcsú. Akkor még Bogi, a kutyám nem tartott ott, és én sem tartottam ott. Megzavarodva, és bambán magunk elé bámulva ültünk le a trónhoz. Nevettünk azon, ami a játékában színpadias. Egy fiatal, ruhátlan nő a karját kitarva énekelt. Bizonyos értelemben megalázó volt a helyzet. Vitatkoztam vele, arra hivatkoztam, hogy szórakozott vagyok. Azt állítottam, hogy teljesen ellentétes irányokba igyekszünk, és hogy csak évmilliók múlva fogunk találkozni. Egy csillag fut, később mozdulatlanul áll, nézi a többi csillagot. A főtéren lovak trappolnak, katonák lövöldöznek. Éhesek, az arcuk sötét, a szájuk helyén szakadék tátong. Akkora az izgalom, hogy a katonák lehet, hogy véletlenül teszik, lelövdöznek minket. A golyó behatol a fejembe, szétrobban, forog, szar érzés. A koponyacsontomat átformálja a fájdalom, tanyasi kutyák marakodnak értem, a húsomért.

Hallottam a csúfolódásokat és az örökös neszezést. Mulatságos volt az, ahogy meztelenek imádkoztak, nagy mellű, meztelen bikinis lányok. Lelkesen fut a vonat. Jókedvű katonák halomra lövöldözik az embereket. A sötétben kedves, gyermektegy árnyékokat látok. Hangszerek hangját hallom egy szomszédos kertből. Megbotlok és legurulok. A föld még képlékeny, lágy és forró, éjszakákra cserélték a nappalokat,

és ráomlottak a nyakunkra, karunkra, és egyetlen porcikánkat sem tudtuk megvédeni. Egy függőlámpa alatt ültünk, a tengert összefüggésbe hoztuk a halállal, és sírtunk. Bogi vonyított, rúgkapált, és a kedvenc macskájára gondolt. A függőlámpa burája megrepedezett, és a kiömlő fény az egészet zavarossá, ijesztővé tette. Vékony síneken halálvonat haladt. Isten lelke lebegett a sínek felett. Aznap nem étkeztem, igaz, hogy a kabátom alatt voltak tartalékaim. A kutyám megette a csontokat, gyönyörűséggel rágta, és az egész a bábszínházra emlékeztetett.

Bogi finoman bánt velem. Az orrával követte a szagokat. Elhatároztam, hogy az eseményeket az emlékezetembe vésem. Valószínű eszméletlen voltam. Előre láttam a szándékaimtól független befejezést. Bizonyos lények röhögtek rajtam. Ez a röhögés ellenőrzés volt, és arról szólt, hogy velem és a kutyámmal nem értenek egyet. Bizonytalan volt Isten jelenléte is, és nem csak az előítéletek miatt. Egy óvatlan pillanatban kinyitottam az ajtót, és kirohantam az utcára. Ennél sokkal bonyolultabb, és lehetlenebb feladatoktól zengett a város. Végláthatatlan sorokban áramlottak a mártírok. Bölcsék voltak, mindent értők, és mindent megbocsátók. Bogi, a kutyám arra várt, hogy szolgálatkész kezek kinyissák előtte az ajtót. Csodálta azokat, akik ezeknek a kezeknek az irányítói voltak. Akik megmenekültek, és akik elpusztultak. Azt hitték, hogy nem harcol értük senki. A kutyám, Bogi erényei és testi kiválóságai közeli rokonságban álltak azokéval, akik miatt mi, Bogi meg én, tiltott szerencsejátékokat úztunk. Krokodilra vadásztunk a Kiskunságban. Az aszfalt forró volt és olvadt, nem fontoltam meg semmit. Szigorú fegyelmet hirdetem, és megakadályoztam a kutyámat abban, hogy elkényeztessen. Amikor a harcok visszahúzódtak, a kutyámmal átkeltünk a folyón. Láttuk, ahogy a győztesek vízre bocsátják a kivágott fatörzseket. A vesztesek hidat vertek a folyón. A tárgyalások alatt Bogi alakját csak forgás közben láttam. Kiteljesedett, légszavargyakorlatokat végzett.

Abból indultam ki, hogy senki nem lát, nem hall és nem tud semmit.

Alig maradt ország. A győztesek átfirkálták a határokat. Csak a használt autógumi szaga terjengett, melyet forró hengereken vulkanizáltak.